

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. május 21.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

A honvéd

E rövid két szótagból mennyi szeretet, mennyi tisztelet, mennyi megbeszülés öszinte öröm árad ki. A huszadik század, 140–160 ezer szót kitevő magyar nyelv-kincsében nincs ma szó, amely fényesebben tündökölné Magyarországot egén, mint ez a szó: „honvéd.“ Védője a magyar hazának, a magyar családnak, magyar templomnak, az európai kereszténységnek és kulturának. Ércnél szilárdabb bástyája létünknek, jövőnknek.

Itt vagytok honvédek, megjöttetek több, mintegy évi szenvedés után, a magyarok őshazájából, Lebediából, ahol minden poklokon keresztül védtétek a magyar hazát, a magyar becsületet, ahol bebizonyítottátok, hogy méltó utódai vagytok a honfoglaló hőseknek, eretekben az ősök vére csergedez s amíg ilyen fiai lesznek a hazának, nem kell féltenuk e honj semmi veszélytől, még a pokol kapui sem vesznek erőt rajta.

Jertek kebleinkre, hadd öleljük meg vérzivataros küzdelmektől sanyargatott, hóban, fagyban sokat szenvedett, ellenség golyójától megjárta, bombák robbanásától meggyötört testeteket, mint ahogy az édesanya megöleli, hosszú idő után visszatért, sorsüldözött fiát.

Itt vagytok végre! Megjöttetek! Most fogjátok megtudni, hogy hány sóhaj szállt érteket a Mindenhatóhoz, hánszor vált keserűvé szánkban a falat, amikor arra gondoltunk, hogy amíg mi itthon meleg szobában, habár szerényen, de terített asztalnál adunk hólát a magyarok Istenének, hogy általatok megvédett bennünket az Európát elpusztítani indult szörnyű vörös rémtől, addig ti ott a messze orosz rónákon éjt nappal egybetéve, szakadatlan véres harcokban irtátok arany betűkkel a huszadik század történelmét és szereltetek a magyar névnek oly dicsőséget, amely maradandóbb lesz a gránitba vésett betűknél és amely a világ végezetéig hirdetni fogja minden népeknek, hogy a magyart büntetlenül bántani nem szabad.

Öröminő pohara csordultig megtelt, amikor megláttunk benneteket, de mint hogy a világon nincs teljes boldogság, így a mi öröminőnkbe is jócskán vegyültek a gyász keserű cseppjei. Hol vannak azok, akiket láttunk, veletek együtt felvirágozva, büszke tartással, nemes önbizalommal és a győzelembe vetett biztos hittel, zeneszó mellett, dalolva elvonulni az állomásra? Hol van parancsnoktok, Kalltróy Antal ezredes, aki táncoló lován vezetett benneteket és megígérte, hogy a híven teljesített kötelesség után visszavezet benneteket szeretett hazátokba? Hol vannak a többi bajtársak, akiket nem láttunk

visszatérni? Adjátok számot róluk, hol hagytátok őket?

Nem! Ne felejtetek, ne szóljatok egy szót sem! Megviselt arcokról látjuk a választ: „A haza oltárán.“ Igen! Ott vannak ők Csaba vezér dicső hadseregében, azóta fényesebben ragyog a tejt az égboltozaton, az angyalok trombitája szében harsog a Menyországban, ők pedig boldogan tekintenek le az égből, mert látják, hogy idelent a magyar nemzet, nehéz küzdelmében is, első kötelességének tartja gondoskodni a hadiözvegyekről és hadiárvról.

Jertek dicső honvédek és nézzétek mit csináltunk az egy év alatt, amíg ti távol, az orosz harcmezőkön küzdöttetek értettünk és látni fogjátok, hogy nem érdemtelenekre pazaroltatok a szenvedéseiteket. Látni fogjátok, hogy a mezők virulnak, sehol egy talpalatnyi vetetlen föld, amit a katonaleleség nem bírt maga elvégezni, ott volt a segítő kéz, nem maradt üresen a ti földetek sem, amelyért véretekent ontottátok. Mindent a hazáért és mindet tiértetek.

Most itthon vagytok, letesítitek a kardot, puskát, az ágyuk dörgése, bombák

robbanása, géppuskák kattogása mint fájó emlék él bennetek, most újra megfogjátok az ekeszarvát, a kalapács nyelét és dolgozni fogtok a családért, a hazáért és azokért, akik a ti helyetekbe léptek, hogy védjék a hazát ott, ahol ti és úgy, ahogy ti megmutattátok. Mi pedig, akik az első világháború vérzivatarában harcoltunk ezért a darab földért, amelyet ti most védelmeztetek, büszkén tekintünk rátok, mert méltó utódaink vagytok, megállítotok helyeteket, örök dicsőséget szereztek a magyar névnek, kiöntött véretek pedig a menybéli Örök Atya előtt kedves áldozat.

Mondjuk el és bővítsük ki a Zrínyi-fóhászt: Adassék tisztelet a katonaeszménynek, a hazáért megdicsőültek szellemé pedig ragyogjon be minden honvédet, minden hadiözvegyet, minden hadiárvt és adjon boldogabb jövőt ennek a sokat szenvedett és sok vért áldozott magyar hazának, mi muraköziek pedig mondjunk külön köszönetet a Mindenhatónak és a nagy Zrínyi Miklós szellemének, hogy viszaszerzett bennünket a dicső magyar hazába, amely megvéd bennünket minden veszélytől és amelynek jobb jövőjét küzdeni minden muraközinek dicsősége és büszkesége.

Isten hozott benneteket dicső Honvédeink! Sp.

„Az egész ország közösségéé vagyok, de legmelegebb vércseppem Muraközé“

Uzdóczy-Zadravetz István püspök történelmi erejű beszéde Zala-vármegye közgyűlésén

Zala-vármegye törvényhatósági bizottságának a héten tartott rendes közgyűlése ismét örök emlékezetes marad a vármegye történetében. Az a teszi ezt az a körülmény, hogy a közgyűlésen először jelent meg Uzdóczy Zadravetz István ny. labori püspök, Zala örökös törvényhatósági bizottsági tagja és vármegyének választott felsőbazi tagja. A terembe lépő egyháziót a bizottság tagjai lelkesen megváltották. A püspök megragadva értékes, szívesható és a letelkeket minden tekintetben irányító beszédet mondott.

A gyűlésen először Uzdóczy gróf Teleky Béla főispán tetszettel és tapsokkal többizben felbeszélőt megnyitó beszédet mondott.

A főispán megnyitó beszéde

Felsősorban a vármegye mindkét püspökének, dr. Grösz Józsefnek és Czupik Gyulának érteklé történeti kinevezését említette meg és a vármegye nevében meleg szavakkal bucsuzott fölük.

Emlékezés a hőseinkről

— Mai közgyűlésünkön — ügynönd a főispán — szálljanak gondolataink azok felé a jeltelen sörök felé, amelyek alatt a tavoli orosz pusztaságokon az értünk, magyar hazánkért, jövőnkért hősi halált halt fiaink pihennek.

Sokan közülük vármegyénknek hősi fiai, akik becsülettel teljesítették kötelességüket és meghozták értünk a legnagyobb áldozatot és nevüket örök időkre bevették a magyar történelem dicsőséges lapjaira. Emlékezzünk meg róluk egy percnyi néma felállással.

De ugyézem, elismeréssel kell megemlékeznünk zala honvédeinkről, különösen pedig azokról, akiket a március 20-iki hadjelenés külön dicsőrelettel emel ki, mondvan, hogy parancsra utolsónak hagytak el a donparti állásokat és példadon küzdöttek a tulajával szemben, biztosítva ezáltal más egységek visszavonulását. Voltak fajtalmos és súlyos veszteségek, de

vissza kell utasítanunk azt a beállítást, amely alá akarja ásní a magyar katoná becsületét.

Csak a romboló szellemet szító hírverésnek érdeke az erkölcsi ellenállás gyengítése és

ez ellen teljes erőnkkel küzdenünk kell,

mert mi azt az élet-halál harcot, melyet minden ellenkező céltas, hamis beállítással szemben az európai nemzetekkel együtt a bolsevizmus ellen vívunk, meg kell, hogy nyerjük, hogy a magyar nemzet jövőjét biztosíthassuk! Ezért itthon úgy kell helytállnunk minden követelménnyel szemben, hogy hőseink vére ne hullott legyen hiába.

Töretlen lelki erővel, egységben tovább kell küzdenünk,

dolgozunk a külső és belső arcvonalon egyaránt, hogy magyar céljainkat biztosítsuk a végső győzelemig.

Apát a hadiárvákknak

Az elsőrendű háborús kötelességek teljesítéséhez tartozik, hogy

gondoskodjunk hadirokkantjainkról, hadiárváinkról.

Az intézményes állami gondoskodás bevezetése a társadalomnak és hatóságoknak közös nagy megmozdulására van szükség, hogy a háborúval járó társadalmi feszültséget levezessük. Ennek megszervezése a vármegyében folyamatosan van és gondoskodni kívánok arról, hogy a legszelebb körben ismertté váljék mihelyt befejezett nyert. E helyről is felhívom a vármegye közönységét, hogy aldoztaköz hazafias érzésétől indítva, minél méltóbban vegye ki részét abból a mozgalomból, melynek neve: „Apát a hadiárvákknak.”

Hős halottainkkal szemben úgy róhatjuk le a hálát adóját, ha az élő hősokról és a hadiárvákról méltóképpen gondoskodunk. Kérem a tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés minden tagját, hogy ebben a munkában jó példával járjon elől.

A Kormányzó úr ünneplése Uzdóczy-Zadravetz püspök beszéde alatt

Az alapsáni jelentéssel kapcsolatban felszólt Uzdóczy-Zadravetz István nyug. tábori püspök. A terem egész közönységének feszült figyelmére irányult feljé és minden szavát lelkesedéssel itták magukba a jelenvöltek. Első szava a hála és férfias ígéret szava volt. Megköszönte a vármegye figyelmét, amellyel őt, a legegyszerűbb szülők gyermekét, Zala szülöttét jósság és szeretettel halmozta el. Kijelentette, hogy a vele szemben megnyilvánult kitüntetés kötelességvállalásnak tekint. Másfelől is történetek vele szemben kitüntetések kinevezések, de azokat elhárította magától. Zalát azonban nem háritotta el. (Nagy taps) Ez a szeretet ugyanis úgy hatott rá, mintha édesanyjának két kitért karja fordult volna feljé, hogy ami tehetséget, erőt, összekötést, állást az Isten adott neki, azt mind bekapcsolja szülővármegyének segítő munkájába.

— Vállamat a vállatokhoz vetve, szívemet a szívetekhez szorítva — mondotta a püspök — mindent meg akarok tenni a vármegye érdekében annál inkább, mivel

Zalának érdeke nem lehet ellentétes azal a nagyszerű munkával, amelyet egész hazánk közönysége érdekében végzendő munkának nevezek.

Édes hazánk közönységéért való munkának vagyok az eljegyzette a magyar sors intézkedéséből, amely odaállított engem akkor, amikor ugyszolván nem volt már Magyarország, amikor az életet jelző óra ketyegése már elhallkult. Ennek a haladó nemzetnek verőerőn tartottam kezemet. Azért küldött a Condisvelés, hogy halmtakat támasszak és a feltámasztottakat boldog étellel teltítsik meg ott Szegeden. Lekötelezetnek érzem magam, hogy ezt a munkát tovább folytathatom Zalával korlított. Ez a munka ugyanis a szegedi gondolatnak az életbe való átvitelé. (Nagy taps.) Megadom a meghatározást: a szegedi munka nem más, mint a magyar szuverenitás ügyének szolgálata a keresztlényiség jegyében annak a zászlóhordozása mellett, aki ennek a gondolatnak első zászlóhordozója volt. (Itt a szónok-rámutatott Kormányzó Urunknak vele szemben függő arcképére.) O támasztotta fel nemzetünket a zászló lelkével és kitűzte ezt a zászlót a Kárpátok ormára és Csáktornya várára is. (Felujuló nagy taps.) Munkámban minden kicsinyes pártoskodás felett állók és

egyetlen iránytűm az, aki ennek a zászlónak viwoje.

Ez pedig a mi hazánknak tisztelve tisztelt, szeretettel Kormányzója. (Az egész terem felállt és hosszu tappsal ünnepli a Kormányzó Urat.) Ha engem a törvényhatóságba és a felsőházba választottatok, a szegedi gondolatot és munkaakarást küldtetek a közéletbe. Férfiasan ígérem, hogy ezen az uton akarom hazánknak és vármegyémnek érdekeit szolgálni. Zala vármegye a trianoni

időkben mindig a legmelegebben vágottot Muraköz után. Zalaegerszezen szervezkedtünk, hogy nem nyugszunk, míg Muraköz ismét vissza nem kerül. (Nagy taps.) Amikor pedig Muraközben sokezer lélek tombolt örömben és a vármegye főispánja azt a kijelentést tette, hogy megszerette Muraköz népet s lelke melegevel a muraközi bajok orvoslásán lesz, én akkor lelkemben már felkínálkoztam a munkára. Az egész ország közönységéé vagyok, de

legmelegebb vércseppem Muraközé.

Vannak ott megoldásra váró kérdések, amelyekhez segítségemet adom és ti is fogadjatok mindig szeretettel a muraköziek sóhaját. E nép kívánságának megoldása nem lesz nehéz. Csáktornyai fogadtatásom alkalmával egy muraközi kisleány ajkáról olyan tisztán csengett a magyar szó, mint-ha édesanyja nem a muraközi nyelvet beszélné. Előbb azt akarom kibozni, hogy

a munkát a gyermeknevelésnél kell kezdeni, az ovodánál és az iskolánál.

A háborúval járó ügyek megoldása legnyilvánvalóbban és ebben is vezérünk Kormányzónk, aki nagy volt nemcsak a riadó meglvadásában, de nagylelkű az aldozatok elviseelésében is. Lecsitul a szülői szív ösztönös zsongása, amikor tudja, hogy

az ország feje, az édesanya és az édes-apa már eleve meghozták a nagy aldozatot hős fiuk elvezetésével.

Azután a püspök felháborodásának adott kifejezést azok munkája felett, akiknek kenyere a magyar lelket a sötét jövő képeinek hazug feltüntetésével megingatni. Már pedig nekünk bizakodást kell vinnünk a lelkebe. Ha mashesolt a multban gyengesség, Zalában ilyen lélekzuhanas nem volt és nem is lesz. Egy lélek ezer embert tud lelkesíteni, egy desperado szintén ezer embernek a lelkét tudja pokollá tenni. Megértő szeretet kell csak ahhoz, hogy a népet a révpartra vezessük.

szeretet nélkül a háborúval járó nyomorúságokat nem lehet megoldani.

MEGJÖTTEK DICSŐ HONVÉDEINK

Hetek óta izgultunk. Hol vannak? Mikor jönnek? Kik jönnek? Hányan jönnek? Végre megjelentek a város rópcédulái, jönnek a honvédek! Nosza rajta, vasárnap délután olyan sütiéfozést lett mintha minden hazban lakodalom volna. A csáktornyai hölgyek, a már előre összedett lisztből nemes versengésben sütiöket kalácsot, buktákat, a virágos kerteket letaroltak. Minden szeretet, minden aldozat honvédeknek.

Bár az érkezés a délutáni órákra volt jelleve, már korán reggel az egész város zászlódiszben. Mindenütt örömteljes arcok. Déltán, órákkal a vonat érkezése előtt a pályaudvar előtti téren ember, emberhátán, mindenki szeretete volna az első éljant kiáltani dicső honvédeinknek. A peronon felállt a tisztiküldöttség az állomásparancsnok vezetésével, a legénységi küldöttség egy idősebb, kitüntetésekkel bőven megrakott altisztel az élén, az összes hatóságok, iskolák, egyesületek vezetői, a Vitézi Rend, a tűzharcosok küldöttsége, a leventefiúk, lányok szép magyar nemzeti viseletben, a községi előjáróságok, a MANSZ hölgyek s türelmetlenül várták a vonat érkezését.

Végre hat óra után méltóságteljesen, mintha tudná, kiket hoz, lassan begördült az állomásra a hősöket hozó vonat. A tüzölőzenekar eljátszotta a Himnusz, mindenki feszesen áll, tiszteleg, szívet megindító pillanatot, a zene hangjai után egyetvevő éljenzés közben elsőnek kiszállt a hazatérteket vezető parancsnok s jelentést tesz a helyorségi parancsnoknak.

Pecsnornik Ottó országgyűlési képviselő, városbíró üdvözli elsőnek Csáktornya és Muraköz nevében visszatért hősöinket, örömet, Muraköz szeretetét, meleg kezzorítását és halaját feljezi ki dicső honvédeinknek, akiknek köszönhetjük, hogy itt a déli határon nyugodtan élhetünk és dolgozhatunk a hazáért és hősöinkért.

Vida István, dr. Vida Ferenc főszolgabíró leánya szavereható verssel és szép virágcsokorral

Célzott a püspök egy ismerősére, akinek havi 10 ezer pengő jövedelme van és mégis lázadozott, amikor egy hadiárvát kínáltak neki fölvevésre.

— Szerencsétlen lélek! — mondotta emelt hangon a püspök. — Megmondtam néki keményen, hogy én nem egy árva, hanem egész arváházat bíznék rá. Mert ha nem elég a szeretet valakiben, akkor jöjjön a prés. Maradjon meg a tízezer pengőből havi ezer pengő, a kilencezerből pedig neveljünk föl száz hadiárvát. Mert arvákból lesz a jövő Magyarország, az új Magyarország az új Európában.

Hosszantartó meleg ünneplés hangzott fel a püspök beszéde után.

Egyéb felszólalások

Dr. Tarkány Ferenc felsőházi tag felszólalásában azt kívánta, hogy a hadiárvákot intézményesen történjék gondoskodás a társadalmi megmozduláson felül.

Hajdu Gyula örömmel üdvözölte a közbiztonsági viszonyok kisegítő voltát. Helyesnek tartja a M.F.P. felvilágosító munkáját, amely tulajdonképpen nem pártmunka. Egészséges, erős közszellemre van szükség és tiltakozott az ellen, hogy külön politikai arcvonalak legyenek, amelyek az egyéni ösztönök felburjánzását szolgálják.

A főispán és alispán a felszólalásokra adott válaszukban midenekelőtt megköszönték a püspök feledhetetlen értékű beszédét. Hivatalos körökben helyesnek ítélik meg, ha egyes községek kártalanítási alapot létesítenek az állatok igénybevételeivel kapcsolatban. A Jurcsék-féle terménybeszolgáltatási kötelezettségbe beszámítják a már május 10-től leadott szarvasmarhát is megfelelő pontozás szerint. Sőt a vármegye vezetősége azt kéri, hogy visszamenően már az április 1-étől igénybevétt szarvasmarhát is számítsák be. Az aratási munka ellátását a vármegye vezetősége minden erejével biztosítani fogja.

Egy közbeszó felszólalásra az alispán kijelentette, hogy a legelső határszéli értekezletet felhasználja arra, hogy a Zrinyek történetével összefüggő művészi emlékeket a vármegye a csáktornyai vár részére visszakaphassa Varsádról.

köszönti a parancsnokot, amit az esőkkal viszoz. Közben felsorakoztak honvédeink s hangos zenezóval a Zrinyi-emlékmű elé vonultak, ahol az egész teret betöltő közönység fogadta őket, soha nem hallott éljenzéssel és virágcsóval.

Elsőnek

a katonai parancsnok

lépett az emelvényre s a következő beszéddel üdvözölte hosi bátyánsait:

Bátyársak!

Büszke szeretettel üdvözöllek benneteket most, hogy helyorségektek felváltás következtében bevonultok.

A jó Isten akarata, a sors vezetete nem enged meg, hogy életeken üdvözöljem parancsnokokat, parancsnokunkat, Kaltróv ezredet, hogy soraitokban üdvözöljem Gosztony századost, Mezes főhadnagyot, Kunos zászlóst, Király szakaszvezetőt, Horváth tizedest, Kardos honvédet és még sok-sok hóst.

Ök személyileg nincsenek, nem lehetnek itt, de lelkük itt van, szellemük világító látkya és mutatja az utat, amelyen járhatok és amelyen járunk kell.

Egy világot rengető háborúban, annak közepén élünk, olyan időkben, amikor egy nép csak akkor marad és maradhat meg, ha egyéjés az akaratban, egységes a tetteiben és hősien megbeszéli, emlékeiket szentnek tekintik.

Ezért én Titeket hőseink megdicsőült szellemén át üdvözöllek.

Tudjuk, ismerjük azt a testet, lelket, erkölcsöt örlő, emberileg majdnem fel sem mérhető rettenetes megpróbáltatást, amin az orosz pokolban átmentetek. De tudjuk azt is és büszkén hirdeljük, hogy hősökhöz méltók voltatok, virtező harcoltatok és az utóvédek utóvéjei voltatok.

A harcnak nincs vége, Hazánkra,

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☉ Telefon: 31.

Központi iroda: BUDAPEST

hadsergünkre még nagy feladatok várnak,

ha a legfelsőbb Hadurunk parancsa újból szólít. Hőseink példája kell ismét előttünk legyen, hogy Hazánk iránti kötelességünket maradéktalanul teljesítsük.

Gróf Zrínyi Miklós, a hadvezér és költő, akinek emlékének állunk, felmondatával fejezzem be üdvözlésemet:

Adassék tisztelet a katonaszemélynek, a hazáért megdicsőült szelleme föltsön el. A magyarok Istene segítsen meg minket, Amen.

Beszéde végetérvél saját kezével tüzte mellére a Legfelsőbb Hadur által adományozott kitüntetésekkel

Járay István századosnak és Dus Gedeon hadnagynak.

Utána Nagy Károly polg. iskolai igazgató szolgált fel, Csáktornya város és Muraköz szeretetét és halálát tolmácsolja, amihez gyenge az emberi szó. Szeretettük szót a korábban hajazott sebesülteknek, leszereltéknek és elsősorban azoknak, akik már nincsenek közöttünk.

Gondolatban a hala virágait szorjuk az oroszországi jeltelen sírokra, almodjanak a hazáért megdicsőült hősök egy szebb és jobb magyar jövődöről.

Megrázó szavakkal emlékezett meg Káltróy Antal ezredesről, a hazáért hősi halált halt zászlóalparancsnokról, aki példájával előjárta, erőt öntött honvédeinkbe, minden küzdelemben nemcsak vezetője, de atyja is volt zászlóaljának és akinek a Mindenható megadta, hogy még egyszer meglát-hassa szeretett hazáját és hazai földben pihenhesse ki harci fáradalmait.

P. Murai Frigyes a kereszt nevében üdvözi a honvédeket, akik átvészelték egy borzasztó orosz telet. Csáktornya és Muraköz egy szívvel-lélekkel adózik a hősöknek, akik biztosították a hátsó frontot. Példájuk az aldozatos hazaszeretet, önzetlenség, a hazának mindent, de tőle minél kevesebbet kérni.

Köszönetet mond a kereszt és a kard hőseinek, akik, ha a haza úgy kívánja, ismét ott fognak állni a helyükön, az Isten nem hagyja el őket és megadja, megjutalmazza tetteiket.

A honvédség részéről az egyik tiszt köszönte meg a megható szíves fogadtatást. Emlékezett a csáktornyaiak és muraköziek aldozatkészségéről, akik az elmúlt idő alatt mindenkor sírték egy kis örömet szerezni súlyos harcaink közepette.

Ezután visszatért honvédeink az országzászlónál sorakoztak fel, ahol diszmenetben vultak el előttük a helyőrségi csapatok, a leventefiúk és leányok, összes iskolák és egyesületek.

Bikszád gyógyfürdő

(Szabmárcsmezgye)

teljesen átalakítva

június 1-én megnyílik!!!

Gyomor, vese, bél, hólyagbajok és mindenféle hurutos megbetegedések gyógyhelye. Ivó kúra, meleg ásványvízes és szénsavas fürdők. Inhalatorium.

Diétás konyha.

Felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgatóság Bikszádlúrdó

Hölgyeim! Egyszerre 130 kötőtű munkáját végzi el a „Rapid” század szencziója! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt kőthet pulovert, blúzot vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 62.10. „Rapid” (98) tüvel ára P 48.30. Kérje az ismeretét. **ARUFORGALMI KFT.**, Budapest, IV. Sütő-utca 2 szám, félemelet 3.

Ezután pedig következett a hazatérés szomorú lejezete. Látogatás

Káltróy Antal ezredes sírjánál.

A Zrínyi-emlékműtől tartott ünnepség és a diszvelonulás után a hazatért honvédek első útja rajongásig szeretettel volt zászlóalparancsnokuk, Káltróy Antal ezredes sírjához vezetett és mintha mindenki kötelességének érezné, hogy kifejezze mély fájdalomát, a honvédeknek kívül a közönség is tömött sorokban ment a temető felé.

A tisztiküldöttségén kívül ott láttuk Pecsornik Ottó országgyűlési képviselőt, az összes hatóságok vezetőit és a beláthatatlan tömegű közönséget.

Amikor a sír megkoszorúzása után felhangzott az imához szólító vezényező s a tömeget körülvette a túlvilág lehellete és összefonódott a sóhajattal, az imával, a könnyekkel és az ég felé tört. Az Uristen nem adta megérinti Káltróy Antalnak azt az időt, amikor a most sírú ködökkel és sok fenyegető lehetőséggel borított magyar ég leledtől és alatta hosszú időre biztosítottan virágokba szökken a magyar élet. Az orosz harcmezőn szerzett gyilkos kör legyőzte erős testét, a ragyogó kard kihullott a halállal folytatott küzdelemtől faradt kezéből. A messz orosz harcmezőn és súlyos harcokban volt a harcosok harcosa, most világító fátyla lett a dicsőség mezején és országútián, az örökkévalóság kapujában, ahonnan szeretettel néz le ránk. Nemes példája buzdítson bennünket közös eszménk kötelességeinek teljesítésére.

És szajlon imánk a még kint harcoló vitéz katonáinkhoz és azokhoz, akik már nem tudtak hazajönni, hanem messze a magyar hazától, idegen földben, valahol Oroszországban alusszák örök álmukat. De ha majd egyszer felszárának

a könnyek, a félelmetesen dübörgő ágyuk hangja elnémul és a béke meghozza lelkünk enyhülését, Káltróy Antal vitéz katonáival megmít itt, lesz közöttünk. Mert él az, akit szeretünk s csak az hal meg, akit elfelejtünk.

Megnugszunk, bele kell nyugodni, hogy az Isten akaratá volt. Ha kinyitjuk az Irást és a magunk megnyugtatóra, de az örökre elnémult ajkuk helyett is elmondjuk: „Jó harcot harcoltam, éltem futásait élveztem, megadja nékem az Úr az élet koronáját.”

A temetőből a laktanyába vonultak derék hőseink, ahol már a kapuban virágsóval borították el őket a csáktornyai hölgyek, majd a jelen-tés átvétele után a helyőrség parancsnoka, kihirdette, hogy most a csáktornyai hölgyek fogják megvendégelni vitézeinket. A hosszú sorokban megterített asztaloknál a MANSZ, Bajtársi Szolgálatos és Vöröskeresztes hölgyek már várták vitézeinket. Minden honvéd kapott egy csomag süteményt, kalácsot, kenyert, szalámit, cigarettát, egy pohár bort és egy üveg sört, a honvédkönyhán pedig turcsosza volt a vacsora.

A túlzózenekar fardhatatlanul játszott, lép-ten-nyomon, lehetett látni örömkönyveket síró anyákat, feleségeket, gyermekeket, de voltak közöttük szomorúak is, akiknek nem volt kit meg-ölelni.

Az élet halad a maga útján. A halott hősök sírját benövi a fű, az élők leteszik a legyvert, kezükbe veszik az eke szarvát, a kalapácsot, de az emléke, a magyar vitézség emléke örökké él, amíg csak ember lesz a földön és hirdetni fogja minden népek, keso unokáknak nagy vezérlő eszményünk jelszavát:

„Ne bántsát a magyart!”

Sp.

A MÉP HIREI

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő látogatása Murarétháton és Szentilonán

Vasárnap, május 10-án, képviselőnk folytatott látogatásait kerületében. Ezuttal délelőtt Murarétháton járt, délután pedig Szentilonán. Mindkét helyen több, mint kéttörás beszámolójában kimerítően tájékoztatta nagyszámú hallgatóságát a bel és külpolitikai kérdésekről, közgazdaságról, beszoalgtatási kötelezettségről, a jogszólás agrárterorm felülvizsgálatáról és egyéb fontos kérdésekről.

Beszédelét nagy meglepéssel és tetszéssel fogadták és vége-hossza nem volt az eljen és ugyan kiáltásoknak.

HIREINK

Köszönetnyilvánítás

A harctéről hazatérő honvédsapatok sziv-ből jövő ünnepélyes fogadásáért és megvéde-geléséért Csáktornya és az egész Muraköz lelkes közönségének hálás köszönetet mond a

Csáktornyai Honvéd Állomásparancsnokság.

— Felhívás a Vitézekhez és Tűzharcosokhoz. Folyó hó 30-án a Hősökért tartando szentmisén és ünnepségeken való részvétellel délelőtt 8 órakor jelenjenek meg a csáktornyavideki körjegyzőségen. Sötét ruha és rendjelek viselendők.

SPORT

Postások—Vasutasok

Igen nagy érdeklődés előzi meg a csáktor-

nyai labdarugó életben az új sztárok feltünést jelentő vasárnap mérkőzését, amely délután fél 5 órakor lesz a Zrínyi pályán, ahol a csáktornyai m. postahivatal és a MÁV újonnan megszervezett csapata mér össze erejét. A mérkőzés előrelát-hatóan sok izgalmat, főleg sok humoros jelenet is leszínre hoz, mert hiszen mindkét csapat „meg-fiatalított” örökkel játszik. (Értesülésünk szerint a hivatalvezetők is játszanak. A vasutasok meg — úgy hírlk — rejtekhelyre mennek. Hajra mind a kettő!

Mivel a bevétel a Vöröskereszt alapra megy, minél nagyobb számú drukkert várnak. Belépődij nincs, csak önkéntes megajánlás.

I G A Z

ami igaz, egy fényeremény nagy szerencse! De hogy módunkban legyen nyerni, vegyünk idejében 3 P-ért egy egész, vagy 1.50-ért egy fél jótékonycélu állami sorsjegyet, mellyel a következő összegeket nyerhetjük:

40.000 ar. P
fényereményt,

vagy:

20.000 P, 10.000 P, kétszer 5.000 P, négyszer 2.500 P, hatszor 2.000 P, harmincháromszor 1.000 P, összesen 29.360 nyeremény 420.000 értékben.

Kapható osztálysorsjegy főaru-sítókna és dohánytözsdékben.

Muzás június 8-án.

Cigarettafőzőknek fontos megismerni

a legdrágább
de legjobb

RAFFA

CIGARETTAHÜVELY

Szopókája szabadalmazott nikotinmentesítő betéttel. Ezen keresztül a szívás még a legolcsóbb dohányból is a legkellemebb. Nem idéz elő köhögést, vagy krakogást és tüdejének sem árt.

Ara: 100 darab 2-es, vagy 3-as 94 fill.

Ugyanílyen nikotinmentesítő betéttel

CIGARETTASZIPKA

bakelitből 1 darab 8 fillér, jávorfából 1 darab 44 és 80 fillér, Raffa piccolo 3 darab válogatott szipka 17 darab tartalékbetéttel 80 fillér.

Mindegyik szipkához cserélhető Raffa-betét 10 darab 20 fillér.

KAPHATÓ minden dohánykiszáradékban,

viszonteladónak megfelelő árengedménnyel a m. kir. dohány-nagyruhádban és

NYIRI S. nagykereskedésében.

Közgazdaság

A ruházati cikkek beszerzésének korlátozása

A közellátásügyi miniszternek május 11-én megjelent 29.400/1943 K.M. sz. rendelete a fontosabb ruházati cikkeknek most pontosan, számszerűleg meghatározta azt a mennyiséget, amelyeket ezekből a ruházati cikkek közül az 1943. év folyamán egy-egy fogyasztó beszerezhet. Ezek a mennyiségek a következők:

	Férfiak (2-14 éves korig)	Nők	Gyermekek
	drb	drb	drb

1. felöltő vagy kabát (kivéve ballon-, vihar- és esőkabát)	1 rend	1 rend	1 rend
2. felsőruha, gyapjúipari jellegű szövetből, pamut- len- és kenderipari jellegű férfi felsőruházati anyagból	2	1	1
3. felsőruha egyéb (pl. műselyem stb.) anyagból	—	2	2
4. védő munkaruha (overal), munkakötény	2	2	1
5. alsóruha (ing, nadrág, kombiné), a kötött-hurkolt anyagok kivételével	2	2	2
6. női harisnya, műselyemből, műszálakból vagy ezek keverékéből	—	9	—
7. egyéb harisnya (zokni) a bokafix kivételével	6	3	6

A fogyasztó szabad választására van bízva, hogy ezeket a ruházati cikketek készítsen be, vagy pedig az elkészítésükhöz szükséges mennyiségű anyagot szerzi be és a ruhát szabóval készítteti el.

A felsorolt ruházati cikkek közül szabóval vagy fehérmű-szabóval sem lehet többet készíttetni a meghatározott mennyiségnél. Ebből a szempontból közbombos, hogy a fogyasztó a szabónak átadott anyagot mikor szerzte be.

A rendelkezlen meghatározott mennyiségek az 1943. évre vonatkoznak. Beszámít tehát ebbe a mennyiségbe az a textilárú is, amit a fogyasztó a rendellet megjelenése előtt, de 1943 január 1-e óta vásárolt vagy készíttett. Ha valamelyik ruházati cikkből a megállapított mennyiséget már beszerezte, újabb ennek az évről a folyamán már nem vásárolhat és nem készíttethet.

A kereskedő tehát a fent felsorolt ruházati ruházati cikkek vagy az azokhoz szükséges anyagok kiszolgáltatása előtt köte: a fogyasztó vásárlási könyvében az 1943. január elseje óta eszközölt vásárlásokat átvizsgálni és megállapítani, hogy a fogyasztó a szabónak forgó textilárúból vagy

ruházati cikkből eddig mennyit vásárolt s ennek alapján meg vásárolhat-e. Ennek megállapításánál természetesen figyelembe kell venni, hogy a vásárlási könyvbe hány személy van bejegyezve, ebből hány férfi, nő és gyermek, továbbá, hogy a könyvbe bejegyzett textilárú milyen fajtájú, pl. férfi öltönyzövet, női nadrág, gyermeking, stb. A kereskedőnek nemcsak a kész ruhák vásárlását kell a könyvből megállapítani, hanem azt is meg kell vizsgálni, hogy a hozott anyagból a fogyasztó nem készíttett-e ugyanolyan ruházati cikket, amelyet vásárolni akar.

A ruházati cikkek készítésével foglalkozó iparos (szabó, vagy fehérmű-szabó) ugyancsak az elmondottak szerint köteles a fogyasztó vásárlási könyvéből ellenőrizni, hogy a hozott anyagból a kívánt ruházati cikket elkészítheti-e. Ennek eldöntése végett a könyvből meg kell állapítani, hogy a fogyasztó a folyó év folyamán, 1843 január 1-e óta vásárolt-e ugyanolyan kész ruházati cikket, mint amilyent készíttetni akar. Az anyagok vásárlását a szabóiparosnak figyelembe venni nem kell, csak a kész ruházati cikkek közül eszközölt vásárlásokat.

A rendelkezlen megállapított beszerzési korlátozások nem vonatkoznak a ballon-, vihar- és esőkabátokra, a kötött-hurkolt (trikó) anyagból készült fehérműekre és a bokafix harisnyákra. Ezekre továbbra is a vásárlási könyvről szóló rendelkezések érvényesek, vagyis a közvetlen szükségletnek megfelelő és a rendkívüli gazdasági viszonyok által indokolt mennyiségben szerezhetők be.

Nem vonatkozik továbbá a régi ruhák átalakítására sem. Hozott anyagból tehát a rendellet szerint a szabó csak annyi ruhát készíthet, hogy az 1943 január 1. óta készen vásárolt és a szabóval készíttetett ruhák együttes mennyisége a fenti táblázaton megszabott mennyiséget ne haladja meg, a régi ruhák átalakítása vagy azoknak anyagából új ruházati cikkek készítése azonban nincs korlátozva.

A vásárlási könyvbe bejegyzésre vonatkozó szabályok változatlanul fennmaradnak. A kereskedő a bejegyzést egy köteles eszközölni, mely abból pontosan meg lehessen állapítani, hogy milyen textilárút, vagy ruházati cikket szolgáltatott ki, pl. férfi felöltőzövet, női kosztüm zövet, műselyem blúz, női kötény, bokafix gyermekharisnya, stb.

A rendellet súlyos büntetéssel sújtja azokat, akik a megengedettnél több textilárút szereznek be, szolgáltatnak ki, vagy hozott anyagból elkészítenek. Tehát nem csak a kereskedő, vagy iparos esik súlyos büntetés alá, ha a megszabottnál nagyobb mennyiséget szolgáltat ki, illetve készít ilyen textilárút vagy ruházati cikketek, hanem az a fogyasztó is, aki a megengedettnél több ilyen textilárút vagy ruházati cikket beszerz vagy készíttet.

Megnyilt a muraszentmártoni (vucskoveczi) FÜRDŐ

Analizált, jódos, szénsavas vizet kiváló gyógyhatású reumatikus bántalmaknál, csusz, ischiás, vesesebajknál, golyva és szívhibáknál. Elsőrendű asztali víz borhoz, gyümölcsnedvekhez.

Pormentes, hegyi levegője oxigén- és szén-dioxid tartalmú. Pihenőhelyül szolgál.

Lakások, kitűnő ellátás a vendéglőben és magánházakban.

Orvosi vizsgálat. Fürdőkádokban és medencében.

Csáktornyai autóbussz forgalom. Muraszentmártonban kocsik kaphatók. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos.

KRALJICS JÓZSEF, Csáktornya

Pk. 2058/1943. sz. 1943. vgtől 107/108. szám.

Árverési hirdetés

Dr. László Béla csáktornyai ügyvéd által képviselt Kecskés Pálné és Rózsa Anna csáktornyai lakosok javára 700 és 81 P 40 fillér tőke és több követelés járuléka erejéig a csáktornyai kir. járásbíró 1942 év 574 és 5628 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1943 évi március hó 24 én lefoglalt 1171 P becsült ingóságokra a csáktornyai kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltétől végr. szerv. lakasan, üzletben Csáktornya Béla Király utca 13 a házszám alatt leendő megtartására határidővel 1943. évi június hó 9 napjának délelőt 10 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, vasárú, morzsó s egyéb ingóságokat a legtöbbet igényben készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is el fogom adni.

Csáktornya, 1943. évi május hó 15-én.

Elek László

kir. bír. végrehajtó, mint bírósági kiküldött

Csáktornya nagyközség előljárásgától

2987/1943. szám.

Hirdetés

Értesíti az előljárásg a munkavállaló községet, hogy Szentkirályszabadban építkezési munkálatnál aki munkát vállalni kíván az ebbeli szándékát mielőbb jelentse be az előljárásg 8-as számú szobájában.

A munkánál résztvenni szándékozó munkásokat körülbelül 2 (kettő) éven át foglalkoztatja az építési vállalat. A munkabér 76 filléres kezdő órabérral napi 12 órai munkaidővel. A szakmanys (accordos) munkások keresete kb. napi 11-12 Pengőt is elérhet. Az alkalmazott munkások minden munkában eltöltött 8 hét eltelté után oda és vissza teljes utiköltség megtérítést és főzéshez személyekként és hetenként 8 kg. tüzelőfát kapnak. A munkahelyre utazási költséget 4 heti munkateltetés után az építési vállalat megtéríti. Az alkalmazott munkások törvényes fejadagját az élelmiszerekben az élelmiszerjegyek leadása mellett biztosítjuk aszerint, amint azok testi vagy nehéztési munkát végeznek. Munkások részére a vállalat lakást természetesen ad.

Akik ezen munkánál résztvenni kívánnak azok további felvilágosítást jelentkezésük alkalmával az előljárásg fent említett hivatali helyiségében megkapják.

Csáktornya, 1943. május hó 13-án.

Előljárásg.

A csáktornyai kir. járásbírósg

2863/1943. szám.

Idéző hirdetés

A csáktornyai kir. járásbírósg közhírré teszi hogy Csanádi Elek telperecsnek Pahor Emanoel alperes ellen kártalanítás iránt indított perében a bíróság a per felvetelére és érdemleges tárgyalására hatánapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1943. évi június hó 2. napján délelőt 9 órákor hivatalos helyiségében (II. Rákóczi E. utca 14 házszám ldszt. 6 ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyézersmind pedig Pahor Emanoel alperes részére a ki ismeretlen helyen tartozkodik ügygondnokul dr. Matyas József ügyvédet (lakik Csáktornyan) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt hatánapon és órában meghatalmazott ügyvéde által jelenjen meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Csáktornyan 1943. június hó 2. napján.

Dr. Csörtő s. k.
jbró

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 május 21

Politički tjednik
Zide saki petek.

Naš honvéd

To je kratka reč, a s te reči kulko ljubavi, kulko poštovanja i kulko veselja zide na one ljudi, šteri su vredni, da to ime nosiju. Naš jezik je bogati, ima čuda reči, ali ne moći najti lepšu reč, štera bi se bole svetila na nebu magyarske zemle kak ova reč „honvéd.“ „branitel domovine.“ Branitel magyarske zemle, magyarske familie, magyarske cirkve, europskoga kršćanstva i kulture. Od kamena tredeša kula našega življenja i budućnosti.

Tu ste vi honvédi, došli ste dimo potli trpljenja prek leto dneva z Lebedije, starinske magyarske domovine, de ste čez sih peklov branili magyarsku domovinu, magyarsko poštenje, de ste posvedočili, da ste vredni odvetki onih junakov, šteri su nam domovinu stvorili, v vašim žilam teče krv vaših junačkih dedov i dok bo ova domovina mela takše sine, ne trebamo se bojati za naše dome od nikše pogibeli, niti peklenska vrata je nabodo preladala.

Hodte k nam! Dajte, da vas primemo na naše srce, da zagrlimo vaše telo, zmočeno v teškim krvavim bitkam, prebito z nepriateljskimi kuglami, zmrcvarjeno z bombami, zrušeno od teške zime, leda i snega, hodte, da vas primemo, kak sladka mati prime svojega sina, šteri je potli dugoga pota i teškoga trpljenja došel dimo v materinsko krilo.

Došli ste! Tu ste! Ve bodete zavzedili, kulko pot smo si zdehnuli k Svemogućemu Bogu za Vas, kulko pot nam je bil žolki v zobej falaček kruha, da smo se zmislili na to, da dok mi v toploj hiži sedimo i makar pre siromaskim, ali itak pre prestrtim stolu sedimo i zafalimo dragomu Bogu, da nas je, prek vas, obranil od peklenskoga črlenoga strašila, štero se spravilo vništiti celu Evropu, a za toga ste vi tam, na dalekim ruskim polanam, den i noč, v stalnim krvavim bitkam s zlatnimi slovami pisali povest dvajsetoga stoletja i spravili ste magyarskomu imenu takšu diku, štera bo stalneša od najtrdešega kamena i bo do kraja sveta glasila sem narodam, da magyare prez strofa bantuvati ne smeti.

Pehar našega veselja je bil prepun, da smo vas zgedali, ali kajti nega pune sreče na svetu, tak je i v naše veselje naurelo čuda žolkih suz žalosti. De su oni dični honvédi, štere smo vidli, pune cvetja, s punom verom za pobeđu, v glasnom mužikom i popevkami marširati na banhof? De je vaš zapovednik Kaltróy Antal ezredes, šteri vas je vodil na konju, šteri je veselo plesal i obečal vam je, da vas bo onda, da spunite svoje dužnosti za domovinu, dopelal nazaj v roke onih,

štere najbolje radi imate? De su drugi vaši pajdaši, štere nesmo vidli nazaj dojti? Dajte nam rečuna, de ste je ostavilin

Ne, ne, ne! Najte nikaj govoriti! Niti jenu reč! Na vašem zmočenom licu vidimo, de su! „Na oltaru domovine.“ Je! Tak je! Tam su oni, v soldačiji dičnoga nebeskoga voditela, od potli lepše sveti mlečni pot na nebi, angeli lepše troben-taju v diki nebeski, a oni pak z veseljem glediju doli z neba, ar vidiju da tu doli magyarski narod, v svojoj teškoj borbi, ima prvu dužnost, brigati se za taborske dovce i taborske popile.

Hodte dični honvédi i poglednite, kaj smo mi učinili čez leto dni, dok ste se vi, na dalekim ruskim polanam teško borili za nas i bodete videli, da ste svoje moke ne alduvali za ne vredne. Bodete vidli, da vaše pole cveteju, nega nigdi niti najmenjšega falačka zemle, da nebi bil zasejan, kaj soldačke žene nesu mogle same zvršiti, tam smo mi bili na pomoč, neje ostala prazna vaša zemla, za šteru ste alduvali svoju krv. Se za domovinu i se za vas.

Ve ste doma, sablu, pušku bodete doli deli, kaj su štuki grmeli, bombe pokale, mašinske škrebetale, to vam ostane v duši kak jen žalosten spomen ve

bodete nazaj pluga i hamra zeli v iroke i delali bodete za vaše familie, za domovinu tam, de ste ju vi i tak, kak ste vi njim pokazali. A mi pak, šteri smo v prvom svetskom taboru, v krvavimi bitkami harčuvali za on falat zemle, šteroga ve vi branite, gždavo gledimo na vas i štimamo se, kajti ste nam vredni odvetki, stali ste na svojem mestu, spravili ste vekivečnu diku magyarskomu imenu, a vaša prelejana krv je dragi aldov pred nebeskim vekovečnim Ocom.

Zgovorimo i povekšamo Zrinyiovu molitvu: Velko poštovanje našoj dičnoj soldačiji, a duh onih, šteri su zveličeni za domovinu, naj sveti sakomu honvédu, sakoj taborskoj dovci, sakomu taborskomu popilu i naj da bolšu budućnost ovoj čuda pretrpljenoj i čuda krvi alduvanoj magyarskoj domovini, a mi megymurci moramo se, na kolena, eksterno zafaliti Svemogućemu Bogu i duhu Zrinyi Miklósa, da nas je dopelal nazaj v našu dičnu magyarsku domovinu, štera nas obrani od sake pogibeli i za bolšu budućnost štere, dika je harčuvali sakomu megymurskomu sinu.

Dika i blagoslov našim honvédam, vekovečna svetlost onim, šteri su za nas svoje življenje alduvali!

Bog vas je dopelal naši dični honvédi!

Sp.

Veliki Govor Uzdóczy-Zadravetz Istvána soldačkoga biskupa na varmegyinskoj sesiji v Zalaegerszeğu

„Najtopleša kapla moje krvi za Megyimirje“

Varmegyinski zastupniki Zalaharmegyije su ov tjeden meli svoju redovitu velku sesiju i to je pak takša sesija bila, šteru nigdar nabodo pozabili, kajti na to sesiju je ve prvoput došel Uzdóczy-Zadravetz István soldački biskup v penzju, kotrg Zgornje Hlze, koga su zbrah za vekivečnoga kotrga Zalaharmegyinske velke sesije. Da

je naš velki biskup stopil v salu, su ga z velikim čjen kričom i pokanjem rok pozdravili, a on je na toj sesiji držal govora, šteri je sakomu globoko zašel v dušu.

Na sesiji je bil predsednik vítěz gróf Teleki Béla, velki ispan i z lepim govorom otpl sesiju.

Govor vítěz grofa Teleki Béle

Najpredi se velki ispan pričavačal od dveh biskupov, štere je muski papa postavil za nadbiskupe i bodo ostavili našu zemlu.

Spomen našim vitezam.

Na denešnjoj sesiji — tak veli velki ispan — se moramo zmisliči za gole grobe, prez sakoga znaka, v šterimi, na dalekim ruskim polanam pričavaju naši smrt, šteri su za nas, za našu magyarsku domovinu, za naše bolše življenje, podneli junačku smrt.

Čuda med njimi je junakov z naše varmegyije

šteri su pošteno zvršavali svoje dužnosti i doneshi za za nas največega aldova, svoje življenje. Imena njihova bodo za navek zapisana v povest

magyarskoga naroda. (Zatem su njim tak dali poštovanje, kaj su jenu minotu nemo stali.)

Dale veli velki ispan, da je treba poštovanje dati i onim honvédam, šteri su marcišua 20-ga dobili potalu od visoke soldačke komande, kajti su bili zadnji, šteri su po zapovedi štelunge pre Don vodi ostavili, pokazali su peldu, kak se treba boriti proti čuda jakšemu nepriatelju i stem su zasigurali, kaj su se druge trupe mogle nazaj povleči.

Moramo zavrnuti se one reči, štere bi štele podkopati poštenje magyarske soldačije. To širiju samo naši nepriatelji, šteri bi šтели oslabiti našu frontu i proti toga se moramo boriti ze semi silami, kajti mi se borimo skupa z europskimi narodima, proti bolševizmu za življenje i smrt, da zasigramo bolšu budućnost magyarskomu narodu. Zato moramo mi dobro etati, da je krv naših vi-

Kőbányai Polgári Serfőzde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

|| glavno skladište **PETANSKE** kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét **ÁTHELYEZTE**
A ZRINYI VÁRBELŐ UDVARÁBA.

|| je svoje skladište i magazine **PREMESTIL V**
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

težev ne za badav scurela. Z jakom dušom | zjedineni moramo dale harcovati i delati na znut-

rešnjoj i zvuškoj fronti, da bomo naše cile po-
stigli do zadnje pobede.

Taborskim popilam treba oca dati

Prva naša taborska dužnost je, da se brigamo za naše taborske invalide i taborske popile. dok se bo mogla država do kraja pobrigati za njih, mi njim moramo iti na pomoć, kaj bodo meli bolše živjenje. To se dela po celoj varmegiji, pak i z ovoga mesta pozivam celu varmegiju, naj ludi alduju i pomoreju, ar je

treba oca dati taborskim popilam.

Proti našim junačkim mrtvim najbolje moremo pokazati našu zafalnost, ako se pošteno pobrigamo za naše žive junake i taborske popile i prošim se kotrije varmegijske sesije, naj mi v tem poslu pomoreju.

Gosponu guverneru su dali veliko poštuvanje med govornom Uzdóczy-Zadravetz Istvána, soldačkoga biskupa

Potli toga je govoril Dr. Brand Sandor, a potli toga pak je zdigel reč **Uzdóczy-Zadravetz István, soldački biskup.**

Cela sala je jako verno poslušala i pazila na saku reč našega velkoga biskupa. Prva reč mu je zafala i obećanje dela. Zafalih se celoj varmegiji, kaj su njega, sina proste familie, sina ove zemle, prišli s tak velkom ljubavi. Pozvali su njega i na druga mesta, ali tam neje štel gori zeti, nego Zalavarmeginskoga poziva ne je mogel odkloniti. Ljubav, šteru mu je ova varmegijska pokazala je tak delala na njega, kak da bi ga bila zagrllila njegva sladka mati. Kaj mu je Bog dal sposobnosti, jakosti, to se oče žložit za svoj rogyenu varmegiju.

Moja pleča do vaša pleča, moje srce do vašega srca — tak veli naš biskup — očem se včiniti za ovu varmegiju.

Mene je sodbina postavila zato, da delam za našu sladku domovinu i to v ono vreme, da ga skorom ne bilo Magyarskoga Orsaga, da je vura življenja jako slabo tukla. Na žili toga jako betežnoga naroda sem držal roku. Za to me poslala Svemogući, da mrtve zdignem z groba, a živim da tam v Szegedu stvorimo bolše življenje. Dužen sem zafalnost kaj to delo morem ve dale delati s Zalavarmegijom. To delo prenaša szegedinsku misel i življenje.

Povem vam, kaj je szegedinsko delo:

Služiti onoga, šteri je prvič dal narodu to misel. (Tu je biskup pokazal na kip Gospona Guvernera, šteri vesi naprti njega. Velki eljen krič)

On je zdigel našega naroda z duhom zastave, napitil je tu zastavu na Karpatske vrhe, a i na grad Csáktornya (veliki eljen krič i pokanje rok.) Ja stojim z mojim delom ober sih straniki, jedini mi je voditel on, što ovu zastavu nosi, a to je naš lubleni i jako poštuvani Gospon Guverner. (Cela sala se zdigla i z dugimi eljen kriči i pokanjem rok davle poštuvanje Gosponu Guverneru.)

Ako ste mene zebriali za varmegijsku sesiju i v Zgornju Hižu, stem ste poslali v življenje szegedinsku misel i volu za delom. Obećavim, da se bom kakti pravi moški toga držal i služil domovini i zalavarmeginskomu narodu. Za trianonskih vremen je zalavarmegijska navek imela velku želu za Megyimirje. V Zalaegerszegu smo se organizirali, da ne damo mira tak dugo, dok se Megyimirje nazaj ne povrne.

A da su v Megyimirju čuda jezer duše gorele od veselja i da je gospon velki išpan reknel, da ima rad megyimirskoga naroda i s celom toplom dušom bo pomagal tomu narodu, onda sem ja v duši već gotov bil za ovo delo. Ja delam za celi orsag

ali najtoplešu kaplu moje krvi dam Megyimirju.

Jesu tam pitanja, štera se moraju rešiti,

treba oca dati taborskim popilam.

Proti našim junačkim mrtvim najbolje moremo pokazati našu zafalnost, ako se pošteno pobrigamo za naše žive junake i taborske popile i prošim se kotrije varmegijske sesije, naj mi v tem poslu pomoreju.

očem ktomu dati moju pomoć, a i vi poslušajte navek z ljubavi megyimirske prošnje. Kaj te narod prosa, nabo teško zvršavati. Da su me v Csáktornya prišli, jena mala megyimirska pučica me tak lepo pozdravila kak da njena mati ne bi govorila megyimirskoga jezika. Stoga očem reći, da se narodnoga dela treba hapiti pre maloj deci, pre ovodi, pre školi.

Taborski posli nam moraju biti prva misel, a voditel v tem naš Gospon Guverner, šteri je ne samo prvi bil, da se trobenta puhala, nego je imel velku dušu i onda, da je bilo treba aldovala podnesti.

Glava Orsaga, otec i mati su med prvimi donesli velkoga aldova, da su zgubili svojega junačkoga sina.

Z ostrimi rečmi je naš velki biskup odsodil one, šteri podkapaju dušu naroda i farbaju temnu budućnost. To su najvećše laži i mi moramo vcepiti vuľanje v dušu naroda. Či su de god slabi ludi, v našoj varmegiji toga ne. Jen clovek more na jezere ludem dušu rezveseliti, a ran tak more i jen zločest clovek na jezere ljudem napraviti velku žalost. Ljubav je treba narodu pokazati, prez ljubavi neje moći rešiti ono zlo, štero nam daje tabor.

Pripoveda biskup za jenoga svojega poznanca, šteri zasluži do deset jezer pengó na mesec, a itak se puntal, da su mu ponudili jenoga taborskoga popila za odhraniti. Nesrećna je to duša — veli glasno biskup — reknel sem tu oštro, da mu ja nebi dal jenoga popila nego popilus za jenu celu hižu. Ako što nema dosti ljubavi vusebi, onda ga treba deti pod prešu. Od deset jezer pengó naj niemu ostane 1000 pengó, a za devet jezer pengó na mesec je moći odhraniti sto taborskih popilov, kajti s teh popilov se bo stvorila nova Magyarska v novoj Europi.

Govora našega velkoga megyimirskoga duhovnoga pastira su pozdravili z velikimi eljen kriči.

Za njim su govorili i drugi govorniki i prošili su, da se vodi velka brigas s taborskim popili i dovicami. Velki išpan i viceišpan su se zafalili našemu biskupu za njegov lepi govor.

Dale veliju, dobro bi bilo, ako bi si općine stvorile fundamenta za onu marlu štera se rekvirira i da stem ludem pomoreju. Marla štera se od majša 10-ga nutri davle, bo se računala v jedinice Juresekovoga plana.

Još je viceišpan na jeno pitanje dal odgovora, da na prvot sesiji, štera se bo držala na granici s horvatskim vlasti, bodo zahtevali, da se dino spraviju si spomeni, šteri su ostali po grotu Zrinyi Miklosa i ve su v Varaždinu.

**Šparati je rodolubnost,
iratiti je izdajstvo domovine!**

Došli su naši dični honvedi

Već črez više tjednov je čekamo. De su? Da bodo došli? Što bo se došel? kulko njih bo došlo? I rihtig, žišli su varaški plakati, honvedi dohajaju. I hajd, v nedelu popoldan se tak peklo po celom varšu, kak da bi pre sakoj hiži gostovanje bilo. Gospe varaša Csáktornya su već napre nabrale melu i vtekale su se, štera bo bolše kolače i butline spekla, a cvetje po vrtaj su se pobrale. Sa ljubav, si aldovi, samo za honvede,

Prem, da je bilo rećeno, da bodo honvedi popoldan došli, već su se jutro zaran po celom varšu zastave vijale. Popoldan već na vure predi, kak je cug došel, je plac pred banhotoni, ves pun ludstva, clovek, kre clovaka, saki bi štel prvoga eljena skrićati našim dičnim honvedam. Na peronu oticeri pod voditelstvom zapovednika domaćih honvedov, deputacija soldatov, vodi njih jen stareši, pun z medalji, se vlasti, škole vereni, vitezi, frontski soldati, leventasi, dečki i pućike, jako lepo oblećene v magyarskoj narodnoj opravi, općinska poglavarstva i si komaj čekaju da bo cug došel.

I rihtig potli šeste vure, dostojno, pomalem se dopelal cug na stacion, a honvedi veselo gledju žnjega. Fejervergarska muzika je odigrala Himnusa, si stojiju trdo, roke do kape, skrlake dole, sakomu srce glasno tuće, a potli mužike eljen krič do neba i zide s cuga zapovednik voditel i da raporta domaćemu zapovedniku.

Pecsnornik Ottó orsački oblegat, varaški birovi je prvi, šteri pozdravlja v ime varaša Csáktornya i Megyimirja naše povrnjene viteze. Z velikim veseljem stisne roku dičnim honvedam, skaže njim ljubav i zafalnost Megyimirja, az njim moremo zafaliti, kaj tu na južnoj granici moremo živeti tak v miru i delati za domovinu i naše honvede.

Vida Ildiko kćerka Dra Vida Ferenc, fozzolgabirova je z lepim včernom i cvetjem pozdravila zapovednika, a on ju je kušnul.

Med tem su se naši honvedi postavili v red i z glasnom muzikom su došli pred Zrinyi spomenik, de njih je pak čekal pun plac naroda, hitali su njim cvetje, pokali z rokami i krićali eljen.

Soldački zapovednik je prvi stal na predkalnicu i pozdravil svoje viteške pajdaše z ovim govornom:

Pajdaši! Z gizdavom ljubavi vas pozdravljam ve, da su vas ablezali i došli ste dino na vaše službeno mesto.

Vola Dragoga Boga i reć sodbine, da bi na vašem celu pozdravil vašega i našega zapovednika, Kaltrov ezredasa, da bi v vašem redu pozdravil Gosztonyi szazadosa, Meszes főhadnagy, Kunos zászlósa, Király szakaszvezetőja, Horváth tizedasa, Kardos honveda i još čuda drugih junakov.

Oni v svojoj peršoni nesu tu, nemreju tu biti, ali v duši su tu, njihov duh je svetla bakla i kaže nam pola, po šterom ste hodali i po šterom moramo i mi hoditi.

Mi živimo ve v srđini tabora, šteri steple celoga sveta, v takšim vremenim, da jen narod more stati i obstati samo tak, ako je jedinstven v svojoj voli, jedinstven v delu i ako zna poštuovati svoje junake i svetiti njihove spomene.

Zato vas ja pozdravljam v duhn naših zveličenih vitezo.

Otpri se kopališče Muraszentmárton (Vucskovecz)

Voda je pregledana i prenadje-
na, da je puna z jodom i z vog-
lenom kiselinom i jako je hasno-
vita za vraćiti reumatične betege;
prohina, ischiasa, betege na bub-
rekama i srcu, protih kehle i t. d.
Jako dobra pijača z vinom i
radovnimi sokii.

Dober brežni luft, tibi poči za
špancer, jako dobro meslo za
počivati.

Kvarter i dobra košta se dobi
v krcmi i privatnim ližam. Dok-
torska služba. Kopati se moči v
kabinaj i v bazenu.

Autobus vozi z Csáktornya do
Muraszentmártona, tam pak se
dobij kola. — Za dalnje moči
povediti pre lastnika

KRÁLJICS JÓZSEF, Csáktornya

Znamo i poznamo one moke, štere ste pre-
trpeli v ruskim peklu, štere zrušaju dušu i telo
i štere si ni tu doma niti premisliti nemremo.
Ali znamo i to i gizdavo nosimo glasa, da ste
vredni bili naših junakov vitezki ste harčevali i
bili ste branitelji branitelov.

Taboru još neje kraj. Či nas zapoved naj-
višešega Soldačkoga Gospodara pozove, bodo
nas i našu domovinu čakale velke zadače. Pel-
da naših vitezov mora biti pred nami, da bomo
mogli v celosti spuniti našu dužnost za domovinu.

Zvršavlem svojega govora z rečmi velkoga
soldačkoga gospodara i pesnika:

Poštovanje dati soldačkoi misli i duh za
domovinu zveličenih naj nas napuni i Bog ma-
gyarske zemle naj nam pomore! Amen.

Potli svojega govora je s svojim rokom o-
kinčil prsa Járav Istvána szazadosa i Dus Ge-
deona hadnagyá, z medaljami šteri njim je dal
najvišei Soldačkoi Gospodar, Gospon Cuverner.

Za njim je Nagy Karoly direktor purgaske
školé govoril. Tolnačil je ljubav i zafalnost varaša
Csáktornya i Megyimirja našim honvedam. Reč
je preslaba da zgovori veliko poštovanje. Ta lu-
bav i zafalnost se čice i omili, šteri su ranjeni i
odsluženi predi dino došli i v prvom redu onih
šteri na žalost ne su više med nami.

V svojoj duši posipale s cvetjem grobe omih
šteri počivaju na dalekim ruskim polanam. Naj
senjam te zveličeni junaki lepe senje za lepšu i
bojšu budućnost magyarske domovine.

Z žalostnimi rečmi se zmislil za Kaltróv
Antala, ezredesa, za zapovednika bataliona, šteri
ja za domovinu podnesel junačku smrt. Na pre
je hodil z dobrom peldom, bil je v sakoi bitki
ne samo voditelj, nego i otec svoje soldačije, a
Svemoguću mu je dal priliku, da još jempot vidi
svoju domovinu i da si v domacoi zemli dene na
počinek svoje trudno telo.

P. Murai Frigyes pozdravljá v ime Sveto-
ga Križa junačke honvede, šteri su pretrpeli straš-
nu rusku zimu. Varaš Csáktornya i celo Megyir-
murje s punim srcem ajduje junakom, šteri su
nam zasigurali domaču frontu. Peldu su nam po-
kazali v ljubavi za domovinu v aldovanju i trep-
taju.

Zafali se junakom križa i sabie, Bog njih
nabo ostavil i bude blagoslovil njihovo delo.

V ime honvedov se jen oficer zafalil za po-
zdrave. Spomenul je, kak su megyimirci radi
aldovali za honvede i da su njim, v nahovimi
teškimi mokami čudapot napravili veselje z oni-
mi dari, štere su njim ta poslali.

Zatem su naši honvedi ošli k Orsačkoi
Zastavi, de su njim domači honvedi v paradnom
maršu dali poštovanje, a maršeral su pred njimi
i leventasi puče i dečki i se škole, onda pak je
došel žalosten del ove parade.

Pre grobu Kaltróv Antala

Potli parade pre Zrínyi spomeniku i parad-
noga marša ošli su naši dični honvedi najpredi
na cintor k grobu svojega lublenoga komandanta
Kaltróv Antala ezredesa. Ošli su žnjimi i si
drugi ljudi, saki je v sebi čutil dužnost da da
poštovanje velkomu vitezcu.

Zvun oficerov i soldačije vidli smo tam
Pecornik Otto-a orsačkoga oblegata, voditele sih
vlusti i naroda prez broja. Potli toga, kak su
venca deli na grob, bila je komanda na molitvu
i si ljudi, kak jen človek su se pomolili Bogu, da
zveliči duše junakov, šteri su dali svoje življenje
za naš mir, za naše dobro, za naše cirkve.

Kaltróv Antai ezredes je s celom dušom i
s celim telom bil soldat. Dužnosti za obranu do-
movine su mu bile svete. Aldoval je za svojo
domovinu ono, kaj je sakomu človeku najdražije,
svoje življenje. Mi, šteri ponizno stojimo koli nej-
govoga groba, zafalimo Bogu i prosimo ga, da
nam da čuda takših junakov, onda bo naša bla-
goslovljena zemla rešena sih tugi, a njega pušča-
mo v dku nebesku, kak sveto pismo piše:
"Dobro sem harčoval, zvršil sem poto svojega
življenja i Gospodin Bog bude očrnil moje življe-
nje."

S cintora su došli naši dobri vitezi v kasar-
nu, de su njih gospe posipale s cvetjem, a potli
raporta je domači komandant rezglasal, da bodo
ve naše gospe počevorile viteze. Stoli v dugim re-
du su več bili prestri i gospe magyarskoga žen-
skog Društva Pajdaške Službe i Členoga Kri-
ža su več čakale viteze. Saki honved
je dobil pakleca. Nutri kolaci buftimi, salama
kruh i cigaretnimi, kupicu vina i flašu pive, a v
honvedskoj kuhnji dobili su za večerju sirom
rezance. Fejervergarska mužika njim je stalno
igrala i na saki korak smo vidli matere žene de-
cu, kak se plačeuju od veselja, ali bile su med
njimi i žalostne, štere nesu mele koga zagrliti.

Zivljenje ide po svojem potu. Grobe mrtvih
pokrivlje zelena trava, živi deneju doli oružje i
zemeju v roke pluga i hanra, ali spomen ma-
gyarskoga vitezca bude živelo za navek, dok bo
človek na svetu i bo glasilo sim narodom, kesnim
odvetkam reči našega voditelja.

„Naj bantuvati magyara!“

Orsački glavni levente zapovednik je pohodil Megyimirje

Vitez Bédy Alajos general je na svojem
kontrolnom potu pohodil i Megyimirje i pregle-
dal leventasi v Muraszentmártonu. Na kraju op-
ćine ga dočekal Modrovich főhadnagy, jaraški le-
vente zapovednik, onod se odpelal na plac de
se muštraju, sprejavali sa ga leventasi na bicik-
lam. Tam su ga pozdravili općinski poglavari,
Szűcs Miklós, predsednik leventasov i 3 trupe
leventaskih puc. Na muštri je bilo 350 leventasov
General je bil jako zadovolen z muštrom i dal
je Barbarics Ferencu navučitelu i Szobocsan Ja-
nosu voditelu mladih leventasov medalju. Potli
muštre se rezgovaral s poglavari i ludmi i pol-
alil je leventasi i voditele osobito Modrovich fő-
hadnagy za dobro organizaciju. Obecal je, da bo
v junišu mesecu došel na dukše vreme v
Megyimirje.

Dal sam oca za domovinu

**Taborski popili dobiju narodnu
želenciju**

Kajti naša magyarska domovina po-
stuje svoje viteze, šteri su aldovali svoje
življenje za obranu domovine, oče to po-
štovanje prenesti i na njihovu decu.

Saki sin, čiji otec je v taboru smrt
podnesel, dobi od honvedskog ministra
lepu želenciju, štera se nosi na kaputu z
desne strane. Gori je leventaski duplešni
križ i napisane su reči „apámat adtam
a hazáért.“ „dal sam svojega oca za do-
movinu.“

Deca, štera su zgubila oca za domo-
vinu, naj se glasiju pre svojem leventas-
kom zapovedniku, tam je bodo zapisali,
a želencije se bodo prek dale z velkom
paradom na šterom državnom svetku.

Taborski popili, šteri imaju te zele-
ncije, či se dobro ponašaju su sigdi prvi.
Njih sigdi gori zemeju, makar za školu,
za mestriju, ili kam god, sigdi imaju po-
štovanje, štero njim je otec zaslužil s
svojom junačkom smrti.

Glasi Magyarske Stranjke Života

**Pecornik Ottó orsački oblegat
je pohodil općine Muraréthát
i Szentilona**

V nedelu majuša 16-ga je naš oble-
gat dale pohajal općine svojega jaraša. Za
ve je bil pred poldan v Muraréthátu, po-
poldan pak v Szentilona. Na obveda me-
šta je prek dve vure govoril i na širo-
kom rezložil ludem, šterih ga bilo jako
čuda, našu znutresnju i zvujsku politiku,
gospodarstvo, dužnost nutri davanja kon-
troli jugoslavenske agrarne reforme i sa
druga važna pitanja.

Govor našega oblegata su poslušali
z velkom zadovolnosti i veseljem i neje
bilo kraja čljen kričom i pokanjem rok.

KAJ JE NOVOGA?

— **Zafala soldačije.** Za lepo paradno do-
čekanje naših junačkih honvedov, šteri su došli
s fronte i za lepu podvorbu se varaju Csáktornya
i celom Megyimirju najlepše zafaluje

**Honvedsko Zapovedništvo
v Csáktornya**

— **Zafala roditelam.** Sem onim roditelam,
šteri su prilikom posvećenja zastave naše škole
nabranili z obedom 200 deakov nagykanizske
škole i tak pokazaii magyarsku ljubav za deake i
i sim onim šteri su pomagali, da se parada tak
lepo zvršila, najlepše se zafaluje

Direkcija škole.

— **Socialne briganje za Megyimirje na
novom fundamentu.** Vitez gróf Teléky Béla vel-
ki išpan Zalavármegyije je Zetelaky Tótháti Mar-
riana, predi socialnu skrbiteljicu Granorove fabri-
ke dodelil k varmegyiji.

Kak je poznato, ta skrbiteljica je v toj fab-
riki naše fajne leventaske pucike tak lepo organi-
zirala i vodila, da su je potahili i na visokom
mestu, a majuša 13-ga, pak njih je na paradni način
prek dala Polman Erzsébeti, profesorici za telo
muštranje, štera je došla od orsačkoga voditelstva
i jako je potalila naše fajne leventaske.

Kak smo rekli Zetelaky Tótháti Marianna
je dobila većšu službu, a med tem je dobila od
Gospoña Guvernera i Križa za Obranu Nāroda.

— **Delavci pazite.** Od majuša 13-ga se
betežnicke pomoči za delavce nabodo splećale
pre betežnickeoj kasi, nego z Nagykanizske bodo
penezi s čekom došli. Ako bi šteri betežnik, za
ve pripivot, mori malo kesno došel do svojih pe-
nez, naj ima strpljenja, ve je stem čuda poze-
za, za drugopot bo išlo fletne.

— **Poziv vitezam i frontskim soldatam.**
Majuša 30-ga bo za pokojne frontske viteze sve-
ta mesa i parada. K tomu naj si doideju v ju-
to ob 8 vuri pred kancelariju zvujske općine
Csáktornya. Crna oprava i medalje gori deti.

**Jeli si spunil svoju dužnost
proti našim vitezkim honvedam?**

Ruháit festesse, tisztítsa
Oprave farbatí, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Flók:
Horthy Miklós tér 9.

Barossovo društvo dela v Perlaku

Pred kratko vreme je melo Barossovo Društvo za Perlak i Dolnje Megyímurje svoju velku sesiju i već se vidi, kulko sega je vćinilo. Tulko sake fele, ne rešenih pitanja imamo v Megyímurju, da poleg toga samo oni moreju stati prez reči šteri ne poznaju pote magyarske budućnosti. Komaj, kaj se društvo hapilo delati, već je doneslo pred svoje kotriže čuda nove misli, štere su važne za življenje Megyímurja, osobito za Perlak.

Ove lepe i dobre misli Barossova Društva, denes još niti ne moći prećeniti, te bodo oni, šteri zvuna stojuju, stopram onda znali poštuovati, da bodo gotova dela vidli.

Trgovci i meštri, šteri spadaju v ovo društvo, poznaju samo jenoga čila, a to je magyarska budućnost, za to živiju i hmerjeju, se za bolšu magyarsku budućnost.

Već su složili med sobom komisiju za kopaljšće, ne njim je bilo žal za penezze, niti za trud i očuju pokazati, kaj je moći stvoriti z dobrom volom i tak se bo napravilo v Otoku Barossovo kopaljšće čisto s trudom i stroškom Barossovih kotriž.

Drugi plan je, kaj bi za Trojake megyímurški Barossanci pohodili Balatona i tak da bi si kotriži toga društva vidli Balatona, magyarsko morje i da bodo doma mogli pripovedati svojim ludem kaj su sega lepoga vidli, pre tem lepim gyungyu naše magyarske domovine.

Bodo vred postavili i tenis igraljšće, kaj bo mlajšina mela priliku za šport. Imaju još čuda drugih poslov, samo je treba jake ludi, šteri ne živiju samo za denes, nego glediju i dale i oni tak veliju, da bodo predalati se poteškoće i Barossova misel bo se spunila.

Gospodarstvo

Kulko oprave moći 1943 leta kupiti

Do ve se platnena i štofna roba kupovala na knigu, a ve je žišla naredba ministra za narodnu obskrbu od majiša 11-ga broj 29400/1943 K. M. po šteroj je točno odredjeno od šteroga materiala kulko se sme kupiti v 1943 letu. To se vidi z ovga:

Moški, Ženske, Deva
(od 2-14 leti)
kom. kom. kom.

1. Zgornji kaput (zvon platneno-ga za deždj)	1	1	1
2. Oprava z vonenoga štofa, pamuka, lena, konople i drugoga moškoga materiala	1	1	1
3. druga zgornja oprava svilna	—	2	2
4. oprava i fortoli za delavce	2	2	1
5. spodnji veš, robače, gače, kombine zvon štrikanoga	2	2	2
6. ženske štomfe, svilne, z drvene niti i spodobne	—	9	—
7. druge štomfe, kratke i moške zvon kratke do gležnja	6	3	3

Se jeno je, jeli si što kupi gotovu opravu, ili pak materiala kočij i da si s šnajderom napraviti.

Ober ovoga niti pre šnajderu ne moći beštelati i se jeno je, jeli što predi kupil materiala ili ve.

Ovo se rečuna za celo 1943 leto i rečuna se nutri se ono, kaj si je što 1943 leta, polti januara 1-ga kupil. Što si je letos šteru opravu već kupil, za ovo leto drugo nemre kupiti.

Ako što kaj oče kupiti, trgovec mora pregledati knigu, kulko je kupec 1943 od januara 1-ga leta već kupil i jeli slobodno još nekaj kupi. Treba pre tem paziti, kulko ga peršoni pre hiži i kulko se more moškoga, ženskoga i detečega materiala vun dati. Treba pazili i na to, je li je već mortí kupec dal s takšega materiala opravu šivati, kakšega ve kupiti kani.

Ran tak moraju i šnajderi i švelje paziti na knigu, jeli slobodno šivaju z denesnjega materiala opravu i veša. Zbog toga moraju pogledati v knigi, jeli kupec neje već takšu gotovu opravu kupil 1943 leta, kakšu ve kani napraviti dati. Na donešeni material šnajder i švelja ne mora paziti samo na gotovu opravu, štera je v knigi zapisana.

Kapute za deždj, platneoe i druge spodobne, triko veša i kratke štomfe do gležnja moći na knigu i dale kupuvati, ali samo po potrebi.

Knige i dale ostanaju i štacunar mora se točno zapisati kaj vun da i saku robu po imenu nabrojiti.

Teškoga štofa dobiju trgovci i meštri, šteri već robe vun daju, ili napraviju, kak je smeti, a štrofan bude i kupec, šteri već kupi, ili da napraviti kak je smeti.

Stare oprave preobrniti i prenapraviti je i dale smeti prez sake dozvole.

Zelenu setvu ne smeti ponucati za krmu

Kancelaria za Obskrbu Naroda opomene gospodare, da i denes vala ona naredba, po šteroj ne smeti zelenu setvu, pšenicu, hrž, soržicu kositi za krmu ili dati popasti. Ran tak vala ministarska naredba i za zeleni zob (oves) i toga ne smeti pokositi i za krmu ponucati, zvon toga, ako se zob seja z drugom krmom rano za hraniti, kak je prinas sega, kaj ludi sečaju zob z graborkom. Ako se na zemli kakša nesreća pripeti, toča ili drugo kaj, onda varmegyímurški gospodarski inspektor da dozvolu za kositi.

Kak je treba kuruzu povati

Naše narodno dobro v Megyímurju je naša kuruz, štera je na svetskom glasu, zato moramo pre povanju paziti i delati kak najbolje dobro moremo.

Kak pre sakomu povanju, tak je i tu najvažneše, zemlu dobro prepraviti. Prem, da je za to govoriti već malo pre kasno, ali naši gospodarji si bodo to zapametili za drugo leto. Pod kuruzu zemlu prepraviti je treba već v leti, mam po žetvi je treba zemlu zorati. Črez leto se dozreli čuda dračovo-ga semena, to po žetvi žide, a v jesen, da se globoko zorje, onda je moći toga drača vništiti. Kuruzu sejati navek v triško pognojenu zemlu. Gnojiti je treba v jesen s zrelim stalnim gnojem. Važno je, kaj bo gnoj dobro zreli, kajti s živinskom lajnom i s slanom dojde čuda dračovo-ga semena, onda to semenje z gnojem pak dojde v zemlu. V zrelim gnoju o dračovo semenje sprhne i ne škodi viša zemli. Važno je nadale v jesen vun zvoženoga gnoja išće v jesen globoko podorati, kajti ako gnoj ostane ober zemle, onda ga deždj i sneg vun zopere i čuda jakosti zgubi ako pak je v zemli onda se črez jesen i zimu dobro reztali i čuda više hasni zemli. Globoko zorana zemla je grudasta, črez zimu se premrzne i onda je na prtuletje fajm prhka i leži se da

obdelati. Tak je onda na prtuletje dosti takšu zemlu z teškom branom dobro povlačiti i zravnati, zatem je onda moći sejati. Polti setve je moći zemlu s hengerom povleči, tak se zrnje bole stisne s zemlom i prede stira. Da kuruz stira i redi se već dobro vidiju, mam se treba hapiti prvič kopati i ve je treba dosejati, ako de štero zrno fali. Okopati je treba ne samo med redi, nego i pre koreniju, kajti stem pomoremo, kaj kuruz leži raste i bole se objača. V isto vreme je treba i rezrediti setvu, de je pre gosta. Gosta kuruz donese malo lati i slabe, a to škodi sikkaj kajti bo menje kuruze i slabeša bo.

Kak kuruz raste, tak je treba dale okopati. Pre drugom kopu je treba i zalesnice pobrati. To nigdar ne smeti zamuditi, kajti zalesnice jako čuda škodiju kuruzi.

Polti toga da se god drač nabere, navek je treba okopati, stoga bomo hasna meli ne samo prvo leto, nego i polti. V čisti zemli navek već kuruze zraste i tak se nam delo dobro splati, v dobro okopanoj zdravoj kuruzi se drač nemre zapovati, pak zato, ako kuruzi pripravimo dobro zemlu i dobro žnjom baratamo, onda bo mogla bole rasti i čuda veškoga ploda dati.

Zato nesmemo biti zadovolni z jenim ili dvem kopu, nego treba je kuruz okopati tak dug, dok bo tak velka, kaj si dobroga hlada napraviti i ako se i onda kakši drač pokaže, te već nemre kuruzi škoditi.

Sega je kuruzu ogrnuti. Jeni veliju, da je dobro, a drugi, da ne. Mislimo, da je bole ne ogrnuti, kajti na plitvoj zemli kuruzu globle pusti korenije v zemlu, jakše stoji, menje trpi od vetrov i čuda bole more znucati gnoja v zemli, bole se hrani i bolšega ploda da.

Radi meti našu zemlu, štera nas hrani, brigati se žnjom, kajti on gazda, šteri se ne briga za zemlu, niti neje vreden toga, da ju ima.

Jeli si se zmislił za honvedske familie?

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb	1-50	1-10	P.
Szürke, losztott	4-—	3-—	2-50 P.
Fehéres, losztott	8-50	7-—	6-— P.
1. rendű fehér losztott	13-—	12-—	10-— P.
Pelyhes, dunnába	20-—	17-—	16-— P.
Pehely, paplanba	33-—	30-—	— P.
Szürke pelyes	18-—	—	— P.

Szállít hérmente utánvételt brutto 5 kg-os papírszákbán

RÁCZ JÓZSEFNÉ ágytollüzlete,
KISKUNFÉLEGYHÁZA Holló Lajos utca 39.

Poglavarstvo velke općine Csáktornya

Broj 2557/1943.

Na znanje

Poglavarstvo velke općine, daje na glas našim delavcma, da v općini Szentkirályszabadjá bodo se delati veški židarski posli. Što oče delati, naj se čim predi glasi pre poglavarstvu Csáktornya, v kancelariji broj 5.

Delavci bodo meli posla po priliki dve leti. Plača bo na početku 70 litorov na vuru, a delo trpi 12 vur na den. Na akordnom delu bodo mogli naši delavci zaslužiti 11—12 pengo na den. Delavci, šteri bodo stalno delali, za sakah 8 tjedno dobiju polne stroške dimo i nazaj, a zvon toga dobi saki delavec saki tjeden 5 kal drv za kuhati. Polti štiri tjedno povrneju i prve stroške za ta putovati. Stalni delavci na svoje cedule dobiju kruha i za hranu tak, kaj njim po zakonu pripada već po poslu, šteri teško delaju, oni više dobiju. Kvartera dobiju za badav.

Što oče iti na delo, more pitati se, kaj je potrebno, na općini de se bodo glasili.

Felölös szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felölös kiadó és lapkielölös: Pecsornik Ottó
Nyomat: Muraköz Eszközök Könyvszerző - Csáktornya
Nyomdaest felölös: Sárvos Ástia.